

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Angelos per opera sequentia beatitudinem eam fuisse promeritos,
senserunt Magister & alij. c. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

homo erat, & Angelus magni consilij, & iusta mensura nempe sapientia sua meriebatur ciuitatem sanctam. Alij denique ita vt sensus sit, eodem modo Deus protegit statum hominis beati, sicut etiam angeli, nam mensura ciuitatis sancte eo loco videtur protectionem denotare. Deinde obseruandum est, falsum esse id, quod docuit Nicetas in orat. 42. Nazianz. quast. 2. in pascha, in illa verba, Et fieri, & speculatus sum, tractans enim illud Apoc. 12. Et audiui vocem magnam in celo dicentem, nunc facta est solus, & virtus, & regnum Dei nostri, & potestas Christi eius, inquit, facta esse saltem modo visibili, & inuisibili, id est Angeli. Explicans autem quamnam salus facta fuerit angelis, varios modos illius proponit primo vt nonnulli dicunt iuxta parabolam de oue perditam, quia quod per peccatum deerat celestium angelorum ex hominibus expletum est. Secundo vt angeli qui antea hoc habebant, vt ad malum moueri possent, quamuis agra & difficulter, post Christi resurrectionem iam ad malum moueri nequeant. Tertium alium modum assignat, qui in primum illum recidere videtur. Ille tamen secundus aperte falsus est, quia angeli ante Christi resurrectionem viderunt Dei essentiam, iuxta illud Matthaei 18. Angelorum semper vident faciem patris, &c. quem locum de clara visione essentiae diuinae intelligendum esse, probauimus disputatio. 27. cap. 5. contra Chrysostomum, & alios Graecos Patres, atqui clara Dei visio reddit beatos immobiles a bono in malum, ergo antequam Christus resurgeret a mortuis, angeli in bono fuerant confirmati. Quod si ex visionis clarae essentiae Dei non sequatur immobilitas illa, vt putat Scotus, de qua re dicemus 1. 2. q. 4. art. 4. saltem cum beatitudo aliunde hanc afferat immobilitatem, & angeli fuerint beati ante Christi Resurrectionem, sequitur, ante illam fuisse factos immobiles a bono in malum.

CAPVT II.

Angelos per opera sequentia beatitudinem suam
fuisse promeritos senserunt Magi-
ster, & alij.

Inter Scholasticos, qui plane senserunt, angelos promeritos fuisse suam beatitudinem, circa controuersiam non est, quo pacto illam meruerint. Quorum opiniones sigillatim persequi necesse est, vt tandem, quid nobis probetur, facilius explicemus. Prima igitur sententia sit Magistri qui in 2. distinct. 5. cap. ultimo docet angelos primum fuisse beatos, deinde per opera sequentia beatitudinem eam sibi promeruisse. Quam quidem sententiam sequutus est postea Amisiodorens. lib. 3. tractatu primo cap. 7. in principio, & ante medium, & in solutione cuiusdam rationis probabilemque putat Albertus in 3. dist. 8. a. 4. pro ea quoque refert Marfilus Praepositum. Porro opera sequentia beatitudinem, quibus Angeli eam promeriti sunt, dicit esse ministeria in gratiam hominum ex obedientia Dei exhibita. Quae quidem opinio probari potest primo ratione Alberti, quae est huiusmodi: Opera, quae sequuntur ex gratia possunt mereri ipsam gratiam, a qua procedunt, vt expresse etiam sentit Alexan. 1. p. q. 28. n. 3. art. 3. sicut militi dari potest equus propter bonum vsum futurum equi, quem rex sperat ab eo, ergo opera etiam sequuta beatitudinem esse potuerunt ab angelis merita beatitudinis. Neque enim obstat quidquam, opera

Vasquez in 1. p. tom. 2.

huiusmodi esse tempore posteriora ipsa beatitudine: nam & meritum Christi posterius fuit tempore, quam gratia antiquorum Patrum, & tamen gratia illa ipsis collata fuit ex meritis Christi futuris. Secundo angelorum nobis ministrant ex charitate, aliquid merentur, sicut Christus etiam, qui hac vita mortali comprehensor erat, aliquid merebatur ministerio quod in gratia hominum exhibebat: ergo aut angeli per tale ministerium merentur gloriam nouiter sibi conferendam, & ita nimium cresceret eorum beatitudo, quod non est concedendum: aut merentur gloriam sibi iam datam, quod haec opinio contendit. Tertio magna gloria, quam angeli habent, non nisi propter magna merita ipsis collata est, magna autem merita habere non poterunt in via tam breui temporis spatio clausa: ergo necessario recurrere debemus ad merita sequentia ipsam beatitudinem.

Ceterum obseruandum est imprimis, in horum doctorum opinione non esse necessario asserendum, fuisse angelos creatos in beatitudine, nam vt vidimus disputatione 226. cap. 1. Magister plane docuit, angelos omnes fuisse in pura natura creatos, & postea gratiam habuisse, sic autem aut dicere debent simul gratiam, & gloriam habuisse, aut si prius habuerunt gratiam sine gloria, & per gratiam gloriam meruerunt, consequenter coguntur dicere, merita praecedentia gloriam non fuisse sufficientia vt tantam gloriam promererentur, ac proinde meritis etiam sequentibus illam promeruisse, cumque nullus praeter Ludouicum Vives haecenus dixerit, angelos in beatitudine patriae fuisse creatos, vt disp. 225. cap. 3. & 4. notauimus, reliquum est, vt qui hanc sequuntur opinionem, vnum de duobus, quae diximus, affirmant. Quare si instantia, aut moras, quibus via angelorum completa est, ita diuidant, vt dicant communem vtrum instans fuisse bonorum angelorum ante beatitudinem, debent etiam asserere, in eo instanti non meruisse aliquid beatitudinis, sed post beatitudinem adeptam, si vero dicant, aliquid meruisse beatitudinis antequam illam consequerentur, debent etiam asserere, duo instantia vt minimum fuisse viz angelorum, in quorum priori existerint in pura natura, in posteriori vero ex gratia aliquid meruerint beatitudinis, nam iuxta ea, quae inferius dicemus, non potest vnum instans assignari purae naturae & gratiae.

CAPVT III.

Præcedens opinio refutatur.

Hanc sententiam merito refellit S. Thomas in articulo 5. huius quaestionis, Bonauent. Scot. & alij inferius allegandi. Et primo quidem hac ratione Scoti in 2. d. 5. q. 1. §. in ista, & Ricardi art. 2. q. 2. impugari potest etiam si homo creatus non fuisset, cui Angelus ministraret: nihilominus angelus consequutus esset beatitudinem, quam modo habet: & tunc eam non habuisset per merita etiam futura, ergo & nunc illam non habet per talia merita. Quae quidem ratio confirmari potest alia simili: nam si homines creati essent, sed primus parens non peccasset, multo minus esset angelorum ministerium in defensione & custodia hominum, quam modo est, quia pauciores essent temptationes, ergo beatitudinem, quam nunc habent, non suae affectui propter merita futuri ministerij, quod

H h 3

Secundus.

5

Tertius.

Explicatur
magis mens
Magistri.
& aliorum.

6

S. Thom.
Bonauent.

Scotus.
Richard.

Primo argui-
tur contra
praecedentem
sententiam.

7